

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
Відділ аспірантури та докторантури
Кафедра педагогіки та суспільних наук

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Технології навчання в сучасній вищій школі»
на 2023-2024 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	2 курс, 3 семестр
Освітня програма/спеціалізація	Економіка
Спеціальність	051 Економіка
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії (PhD)

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Шара Світлана Олексіївна
к. пед. н, доцент
доцентка кафедри педагогіки та суспільних наук

Контактний телефон	+380501778478
Електронна адреса	sv.shara.puet@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування знань про закономірності загальнонаукової та фахової підготовки у закладах вищої освіти, дидактичні можливості та особливості різноманітних сучасних освітніх технологій; розвиток педагогічного мислення, педагогічних здібностей, педагогічної творчості; виховання професійно-значущих якостей, педагогічної моральності, здобувачів; використання тренінгових технологій та інновацій.
Тривалість	3 кредити ЄКТС/90 годин (лекції 16 год., практичні заняття 14 год., самостійна робота 60 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії та дистанційно. Словесно-наочні, проблемна лекція, дискусія, пізнавальної новизни, майстер-класи, тренінг
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; виконання та захист індивідуального завдання; обговорення матеріалу занять; розв'язання ситуаційних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; самостійна робота; тестування; поточний модульний контроль. Підсумковий контроль: екзамен
Базові знання	Наявність широких знань з дисциплін циклу професійно-орієнтованої гуманітарної підготовки
Мова викладання	Українська

**Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна,
програмні результати навчання**

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>ПРН06. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.</p> <p>ПРН07. Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності.</p>	<p>ЗК01. Здатність абстрактного мислення, аналізу та синтезу</p> <p>ЗК03. Здатність до працювати в міжнародному контексті</p> <p>ЗК04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)</p> <p>СК02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами</p> <p>СК04. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти</p>

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Сучасні освітні технології у вищій школі		
<p>Тема 1. Педагогічні технології як наука і навчальна дисципліна. Інноваційна діяльність педагога.</p>	<p>Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання практичних завдань; завдання самостійної роботи; тестування з теми в дистанційному курсі.</p>	<p>Підготовка доповіді або презентації за темою практичного заняття.</p> <p>Підготуватися до дискусії на тему «Сучасні технології навчання у вищій школі».</p>
<p>Тема 2. Форми й методи навчання у вищій школі. Види та прийоми активізації навчального процесу.</p>	<p>Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання практичних завдань; завдання самостійної роботи; тестування з теми в дистанційному курсі.</p>	<p>Підготовка доповіді або презентації за темою практичного заняття.</p> <p>Виконання практичного завдання: «Основні напрями діяльності викладача закладу вищої освіти».</p> <p>Розв'язання ситуаційних завдань.</p>
<p>Тема 3. Технології традиційного та проблемного навчання.</p>	<p>Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання практичних завдань; завдання самостійної роботи; тестування з теми в дистанційному курсі.</p>	<p>Підготовка доповіді або презентації за темою практичного заняття.</p> <p>Написання есе на тему: «Проблемне навчання як складова сучасних освітніх технологій». Розв'язання ситуаційних завдань.</p>
<p>Тема 4. Технології особистісно-орієнтованого та розвивального навчання у вищій школі.</p>	<p>Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання практичних завдань; завдання самостійної роботи; тестування з теми в дистанційному курсі.</p>	<p>Підготовка доповіді або презентації за темою практичного заняття.</p> <p>Написання есе на тему: «Форми розвивального навчання у вищій школі».</p> <p>Розв'язання ситуаційних завдань.</p>
<p>Тема 5. Технології дослідницького (евристичного) навчання у вищій школі.</p>	<p>Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування з теми в дистанційному курсі.</p> <p>Колективний майндмепінг «Методи та форми організації евристичного навчання у вищій школі».</p> <p>Круглий стіл «Моделі освіти».</p>	<p>Підготовка доповіді або презентації за темою практичного заняття.</p> <p>Виконання практичного завдання – розв'язання ситуаційних завдань.</p>
<p>Тема 6. Імітаційні технології навчання. Технологія розвитку критичного мислення.</p>	<p>Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування з теми в дистанційному курсі.</p> <p>Робота в комп'ютерному класі: майстер-клас «Створення електронного посібника».</p>	<p>Підготовка доповіді або презентації за темою практичного заняття.</p> <p>Підготовка таблиці «Імітаційні технології навчання: ігрові технології, соціально-психологічні тренінги, дискусійні технології, навчання у співробітництві»</p> <p>Розв'язання ситуаційних завдань.</p>
<p>Тема 7. Модульні технології</p>	<p>Відвідування занять; захист домашнього</p>	<p>Підготовка доповіді або презентації за темою</p>

як відкриті системи навчання. Технології Інформаційного та програмного навчання та програмованого навчання.	завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування з теми в дистанційному курсі.	практичного заняття. Підготовка таблиці «Різновиди модульної системи навчання». Виконання завдань з теми за вибором. Підготовка тез доповіді на науково-практичну конференцію.
Тема 8. Технології дистанційного навчання у вищій школі.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування з теми в дистанційному курсі; поточна модульна робота. Робота в комп'ютерному класі: майстер-клас «Проектування та створення персонального сайту викладача».	Підготовка доповіді або презентації за темою практичного заняття. Робота в комп'ютерному класі: «Створення персонального сайту викладача».

Інформаційні джерела

1. Балик Н. Р., Шмигер Г. П. Технології Веб 2.0 в освіті : навч. посіб. Тернопіль, 2021. 128 с.
2. Берестова А. Інноваційні технології та методи навчання у професійній освіті [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nadoest.com/innovacijni-tehnologiyi-ta-metodi-navchannya-u-profesijnij-osv>
3. Бистрова Ю.В. Інноваційні методи навчання у вищій школі України / Ю.В. Бистрова // Право та інноваційне суспільство. – 2015. - №1 (4). – С. 27-33.
4. Березюк О. С., Власенко О. М. Дидактика: теорія і практика : навч.-метод. посіб. для студентів гуманітарних факультетів. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2017. 212 с.
5. Воронова І. І., Бугай О. А. Впровадження основних принципів самоосвіти. Особливості формування компетентностей викладачів через їх самоосвіту : зб. праць. Дніпро: Дніпровський міський базовий технікум зварювання та електроніки імені Є. О. Патона, 2018. С. 4–13.
6. Головенкін В. П. Педагогіка вищої школи : підручник. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
7. Горбатюк Р. М. Тулашвілі Ю. Й. Мобільне навчання як нова технологія вищої освіти. *Науковий вісник Ужгородського ун-у : Серія: Педагогіка. Соціальна робота.* Ужгород : Говерла, 2013. Вип. 27. С. 31–34.
8. Гуревич Р. С., Кадемія М. Ю., Шевченко Л. С. Інформаційні технології навчання: інноваційний підхід : навч. посіб. Вінниця : ТОВ фірма "Планер", 2012. 348 с.
9. Гуржій А. М., Лапінський В. В. Електронні освітні ресурси як основа сучасного навчального середовища загальноосвітніх навчальних закладів. *Інформаційні технології в освіті.* 2013. Вип. 15. С. 30–37.
10. Дистанційна освіта в умовах карантину: думки викладачів. Сайт Черкаського державного технологічного університету. URL: <https://chdту.edu.ua/info/zmi-pro-nas/item/14831-dystantsiina-osvita-v-umovakh-karantynu-dumky-studentiv-ta-vykladachiv> (Дата звернення 20.04.2021 р.)
11. Закон України «Про освіту» № 2145–VIII від 05.09.2017 р. (у редакції від 24.09.2022 р.) // Відомості Верховної Ради // Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
12. Закон України «Про вищу освіту» № 1556–VII від 01.07.2014 р. (редакція від 16.09.2022 р.) // Відомості Верховної Ради // Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
13. Енциклопедія освіти / Академія пед. наук України; [головний ред. В.Г. Кремень]. К. : Юрінком Інтер, 2008. 1036 с.
14. Інформаційно-аналітична підтримка діяльності університету: інтегрована інформаційна система : монографія / Васильєв А. В., Хоменко В. В., Любчак В. О., Коровайченко Ю. М., Фільченко Д. В. Суми : СумДУ, 2013. 126 с.
15. Кононець Н. В. Роль інформаційно-освітнього середовища закладу вищої освіти при ресурсно-орієнтованому навчанні студентів у вищій школі. *Засоби навчальної та науково-дослідної роботи : зб. наук. праць.* Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2018. Вип. 51. С. 31-45.
16. Линник Ю. М. Засоби дистанційного навчання : інформаційно-методичні рекомендації для слухачів закладів післядипломної педагогічної освіти. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2013. 48 с.
17. Малафійк І. В. Дидактика : навч. посіб. К. : Кондор, 2009. 406 с.
18. Методика навчання і наукових досліджень у вищій школі: навч. посіб. / С. У. Гончаренко, П. М. Олійник, В. К. Федорченко та ін. К. : Вища шк., 2003. 323 с.
19. Міністерство освіти і науки України (МОН). Концепція цифрової трансформації освіти і науки : МОН запрошує до громадського обговорення. – Режим доступу : <https://mon.gov.ua/ua/news/koncepciya-cifrovoyi-transformaciyi-osviti-i-nauki-mon-zaprosuhye-do-gromadskogo-obgovorennnya>
20. Махія Т. Особливості самоосвіти викладачів ВНЗ в умовах інформатизації навчаль
21. ного процесу. Теорія та методика управління освітою. 2013. 1 (10). URL: http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbu/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21CO M=S&S21P03=FILEA=&S21STR=ttmuo_2013_10_21 (Дата звернення 19.04.2021 р.)
22. Немченко С. Г., Голік О. Б., Лебідь О. В. Педагогіка вищої школи : підручник для студентів вищих навчальних закладів. Донецьк: ЛАНДОН-XXI, 2014. 534 с.
23. Освітні технології : навч.-метод. посіб. / О. М. Пехота, А. З. Кіктенко, О. М. Любарська та ін. К. : А.С.К., 2001. 256 с.
24. Пометун О. Енциклопедія інтерактивного навчання. К., 2007. 142 с.
25. Резван О. О., Кір'янова О. В. Самоосвітня компетентність як результат свідомого підвищення кваліфікації викладача вищої школи. *Інноваційна педагогіка.* 2020. Вип. 27. С. 149–152.
26. Самарук Н. Структура та педагогічні умови формування самоосвітньої компетентності майбутніх фахівців. *Молодь і ринок.* 2019. № 9 (176). С. 75–81.
27. Стражнікова І. Педагогіка вищої школи: навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ : НАІР, 2018. 120 с.
28. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. К. : «Академвидав», 2006. 352 с.

29. Шестоपालюк О.В. Інноваційні моделі навчання в діяльності вищих навчальних закладів / О.В. Шестоपालюк // Теорія і практика управління соціальними системами. – 2013. - №3. – С. 118-124.
30. Шапран О. І., Новак О. М. Педагогіка вищої школи : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький : Домбровська Я. М., 2018. 280 с.
31. Ярошенко Г. В. Освітні технології. 2019. 136 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти: письмові практичні завдання мають бути здані для перевірки підчас семінарського заняття з відповідної теми. Якщо завдання виконуються із порушенням термінів без поважних причин, то можуть оцінюватися на нижчу оцінку (до 50 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Поточні модульні роботи проводяться у формі тестів в письмовій формі або за допомогою відповідного програмного забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу у термін, передбачений робочою навчальною програмою, студент має 2 спроби для тестування. Якщо оцінка за поточні модульну роботу незадовільна (менш 60 % правильних відповідей), перескладання відбувається у формі усної співбесіди з теоретичних питань модулю.

- Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>
- Положення про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-pidgotovky-zdobuvachiv-vyshhoyi-osvity-stupenya-doktora-filosofiyi.pdf>
- Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf
- Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoyi-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf>
- Положення про повторне навчання https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-povt-navch.pdf

Політика щодо відвідування: відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковими, якщо аспірант пропустив заняття, або отримав незадовільну оцінку, він має відпрацювати пропущене, або нескладене шляхом вивчення матеріалів з відповідної теми в дистанційному курсі, виконання тематичного тесту для самоконтролю, написання конспекту з подальшим захистом під час індивідуальної консультації; за об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем. Якщо заняття (за умов надзвичайної ситуацій) проводиться дистанційно, студент має виходити на зв'язок із викладачем за розкладом занять та відповідно додаткової інструкції.

Політика щодо академічної доброчесності: здобувачі мають свідомо дотримуватися принципів академічної доброчесності; не допускати списування (один в одного, з власноруч написаного тексту, друкованого або електронного носія інформації тощо) під час виконання індивідуальних навчальних завдань та дидактичних тестів; якісно оформлювати посилання на джерела інформації при написанні доповідей, підготовки презентацій, тез тощо. Відповіді (усні або письмові) на ключові питання теми та під час підсумкового контролю з використанням підручників (їх ксерокопій) та мобільних девайсів не дозволяються. Мобільні пристрої дозволяється використовувати в процесі заняття для пошуку відповідей на додаткові питання. Користуватися допомогою сторонніх осіб для виконання завдань дистанційного курсу заборонено.

В ПУЕТ діють:

- Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf
- Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrocheshnist.pdf
- Положення про запобігання випадків академічного плагиату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannyavypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

- Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf
- Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

• Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>; *інфографіка* (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>.

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

- Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>
- Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-apelatsiyu-pidscontr.pdf>
- уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupcii/>.

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

- Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>.
- Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>
- Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupcii/>

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyedyialnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання та складання екзамену

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-4): відвідування занять: лекції – тах 4 бали; захист домашнього завдання – тах 6 балів; обговорення матеріалу занять – тах 5 балів; виконання навчальних завдань – тах 6 балів; завдання самостійної роботи – тах 5 балів; тестування – тах 5 балів; поточна модульна робота – тах 5 балів.	30
Модуль 1 (теми 6-10): відвідування занять: лекції – тах 4 бали; захист домашнього завдання – тах 6 балів; обговорення матеріалу занять – тах = 5 балів; виконання навчальних завдань – тах = 6 балів; завдання самостійної роботи – тах = 5 балів; тестування – тах = 5 балів; поточно-модульна робота – тах 5 балів	30
Екзамен	40
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням навчальної дисципліни